

CIJENA listu: U preplati za čitavu god. K 86.—, za polugodište K 18.—, tromeđeno K 9.—, mjeđeno K 3-60, u maloprodaji 12 fil. pojedini broj. OGLAŠI primaju se u upravi lista trg Gustoza 1

HRVATSKI LIST

Izlaže svaki dan u 5 sati ujutro.

godina IV.

U Puli, petak 4. siječnja 1918.

Broj 896

AUSTRO-UGARSKI RATNI IZVJEŠTAJ.

Beč, 3. (D. u.) Službeno se javlja:

Istočno bojište.

Primirje.

Italijansko bojište:

Nema osobitih dogadjaja.

Poglavnica generalnog stožera.

NJEMACKI RATNI IZVJEŠTAJ.

Berlin, 3. siječnja. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana javlja:

Zapadno bojište.

Na raznim mjestima fronte topnička borba. U blizini se obale s uspješnog jednog potihvata dopremljeno zarobljenika. Francuski su se sunči u Champagni, sjeverno od Prosnosa i sjeverno od Le Mesnila izjavili u našoj vatri.

Istočno bojište

Ništa nova.

Makedonsko bojište:

Položaj nepromijenjen.

Makedonsko-i talijanska fronta:

Položaj nepromijenjen.

Prvi majstor glavnog sjela Ludendorff.

NEPRIJATELJSKI IZVJEŠTAJI.

Talijanski:

2. siječnja. Kroz dan običajna topnička djelatnost. Francuske i talijanske baterije prouzrokovale su eksploziju dviju neprijateljskih skladišta za municiju. U Fontigi i južno od Conegliana navalile su engleske patrule na neprijateljske predstaze, zadale im gubitaka i dopremile nekoliko zarobljenika. Oko deset je čamaca, nakrećnih četama, koje su nastuprot litiestaturi ljetele sleti na desnu obalu Piave, bilo našom vatrom protjerano. Engleski su ljeteli i baterije sastreljile tri neprijateljska ljetala, a druga su dva bila u borbi s engleskim i francuskim ljetalicima oborenata. U noći su izbačela neprijateljska ljetala nekoliko bomba na Mestre i Treviso, a da nijesu prouzrokovala stvarne štete niti žrtava, te bombardovala Bassano, gdje imademo jednog mrtvaca i pet ranjenika, kao i označenih stvarnu štetu. Naše su skupine zračnih ljetala bombardovale opet u letištu u Lecovini i Aisanu i izazvale ondje velike požare. Neprijateljska sa kretanja četa u dolini St. Stino di Livenza i u susjednim odsjećima bila po našem jednom zrakoplovu bombardovana velikim uspjehom.

Engleski:

Dne 31. prosinca. Palestina. Jučer su započele naše čete Bltin, dvije milje sjeveroistočno od Bireh el Balva i jednu milju sjeverno od Bireha na cesti u Nablus e Kah el Bur, po prilici jedva jednu milju zapadno od El Bâlneda, Janjuha i Rankerkera (?), šest, odnosno sedam milja sjeverozapadno od Bireha. U odsječku je fronte uz obalu stigla jedna patrulja u Kulah, dvanaest milja istočno od Jafe. Ondje je našla neprijateljsko skladište artilerijske municije i razorila ga. — Ponovni izvještaji pokazuju, da su potihvati od 28. in 29. prosinca doveli do ozbiljnog poraza neprijatelja. Čini se, kao da je neprijatelj dne 27. prosinca uz njemačku pripomoć odlučno pokušao bio, da opet osvoji Jeruzalem. Njegove su navale bile snažno provedene te trajale od 26. prosinca neprekidno kroz dvadeset i šest sati. General je Allenby upravo istodobno protunalavu na zapadno krilo turskih nasrtnjih četa. Dne 27. prosinca promaknula se je navala uza sve poteskoće ozemlja za dvije i pol milje unaprijed. Englezi su napredovali cestom u Nablus prema sjeveru. Na njihovo su ljevoj strani protjerale naše čete neprijatelja natrag prema istoku. Dne 29. prosinca ujutro osigurao je Allenby crtu Burkah-Bas el Tahunieh-Ram-Kilah el Tirah-Nadi el Kelb. Rezultat je turskih navalova u svrhu osvojenja Jeruzalema taj, što smo eto u sjeverozapadnom smjeru zadobili četiri milje zemljišta i imademo sad četiri jaka položaja između neprijatelja i Jeruzalema, mjesto jednog. Turci su imali teških gubitaka na mrtvima i ranjenima. Broj samih se mrtvih cijeni na nekih 1000. Dosad je nabrojeno 600 zarobljenika i 20 puščanih strojeva.

* Iz Njemačke. Kako javlja „Vossische Zeitung“ i „Lokalanzeiger“ ne će po svoj prilici predlog socijalnih demokrata glede bezodvlačnog po mogućnosti saziva državnog zbora naići na većinu.

Iz Rusije.

Boljševici strješaju urotnike. — Ruska vlada priznaje nezavisnost finske republike. — Pregovaranja između boljševika i Ukrajinaca još u toku. — Preduvjeti Ukrajine.

Iz prispejelih se brzojavki ne može razabrati, da se je položaj u Rusiji ni u kojem smislu promjenio ili razbijstvo. Boljševici saopćuju, da su u Besarabiji ustreljili nekoliko urotnika, koji su se pobunili, a po svoj prilici nisu to jedini takovi slučaj. Njihova je vlada priznala Fincima samostalnu republiku. Gleda Ukrajine nisu si još ni samsi na jasnom. Ukrajina bi i prihvatala nekoje njihove zahtjeve, ali traži za to stanovite preduvjeti. Glas je da će ona sudjelovati na mirovnim pregovorima kao suverena država.

Petrograd, 2. (D. u.) Povjerenik za izvanjske poslove priopćuje ovo: Grad Leovo i nekoliko je selo u Besarabiji zaposjednuto po četama. Nekoliko bje urotnika ustreljeno. Rumunjske su oblasti prije svega pozvali k sebi članove odbora u Jassyju, zajamčivi im potpunu sigurnost, a nakon toga ih napisle i predvele pred rumunjske oblasti, koje su poduzele mјere, da ih sve potihuju, što su u Kozaci spriječili. Obzirom na atakov kazneni smot postupak pozvali rumunjskoga posušnika, neka mun je danas priopćiti, kako su mјere bile dosad poduzete, da se kazne razbojnički elementi u krugovima rumunjskih časnika i birokracije, koji su se usudili bili, da podignu ruku proti ruskoj revoluciji. Mi smo rumunjsko poslanstvo ozbiljno opomenuti, neka ne trpi nikakove protinaklje, niti proti ruskim revolucionarcima, a niti proti rumunjskim revolucionarcima i socijalistima. Svali Rumunij nalazi u moći ruskoga sovjeta potporu proti samovolji reakecijanarne rumunjske birokracije. Moć se sovjeta ne će zateći davnje, ni najostrijih mјera proti revoluciji neprijateljskim urotama Rumunija, koji pušu u isti rok sa Kalednom, Čerbačevom i radom, i ni najmanje ne uzimati obzira na stanovište rumunjskih urotnika.

Petrograd, 2. (D. u.) Odgovarajući na molbu finske vlade gleda priznanja nezavisnosti finske republike predlaže vijeće pučkih komesara u Izvršujućem glavnom odsjeku 1. priznanje političke nezavisnosti i 2. sastavljenje posebnog odbora zastupnika obili stranaka da izrade sve mјere, koje se tiču odcjepljenja Finske od Rusije.

Petrograd, 2. (D. u.) U prvoj sjednici njemačko-ruskog gospodarskog odbora bje određeno glavnom točkom pregovaranje o uspostavi poštognog i brzojavnog prometa.

Petrograd, 2. (D. u.) Prama saopćenja članova izaslanstva na pregovore u Kijevu gleda poravnanja spora između vlasti sovjeta i rade, moguće je neprijateljsko poravnanje spora sa stanovišta po kojem je potrebno ustanoviti novu radu sovjeta, i pri tom će biti rasiren krug njezinog djelovanja. Centralna rada namjerava udovoljiti ultimatum vijeća pučkih povjerenika uz preduvjet, da će se opskrbiti Ukrajinu novcem i da se prizna službeni dekret republike Ukrajine. Izaslanici su saopćili, da ne će ukrajina zatvoriti dovoz žita u Veliku Rusiju.

* Gregorijski kalendar u Rusiji uvest će se na nalog petrogradske vlade sa danom 7. siječnja t. g.

* Češko industrijalno poduzeće u Budimpešti osnovano bje uz pripomoć kapitala češke vele-industrije sa glavnicom od dva milijuna kruna, a naslov mu je „ugarska tvornica električne i kovinske robe“.

* Potonuli parobrodi. „Maasbode“ javlja iz Rotterdam: Engleski parobrod „Spero“ (1199 bruto-reg. tona), koji se je nasukao, bit će po svoj prilici izgubljen. Norveški parobrod „General Munro“ (1142 bruto-reg. tona) potonuo je u sukobu sa švedskim nekim parobrodom.

* Česi i mirovna pregovaranja. „Slavische Korrespondenz“ javlja iz Praga: Pročelnik češkog svaza, zastupnik Stenek, koji je dne 1. o. m. na večer oputovao u Beč, razglasio odavle na sve češke sastupnike u češkom, moravskom i šleskom saboru pozive, kojima ih pozivlje na plenarnu skupštinu na 6. siječnja u Prag. U toj bi se skupštini imao stvoriti zaključak glede stanovišta čeških zastupnika prema sadašnjim mirovnim pregovorima.

* Novi zahtjevi Ugarske. Kako javlja iz Budimpešte, stiće će ugarski ministar predsjednik dr. Wekerle narednih dana opet u Beč, da sa sluša kraljevu odluku glede predloženog vladinog programa.

Socijalni demokrati proti posebnom miru.

Stockholm, 2. (D. u.) U ovđašnjem pučkom domu obdržavala se je jučer velika radnička skupština, koju označuje „Sozialdemokraten“ kao akciju za ujedinjenje internacionale proti separatnom miru. Glavni je govornik Sandler istaknuo opasnosti separatnog mira za socijalnu demokraciju. Velike mase naroda morale bi uzeti riječ te prisiliti vlade, da ispituju mogućnosti separatnog mira. Ovdjšnji povjerenik boljševika, Još nson, izjavio je, da separatni mir ne predstavlja nikakve opasnosti za Švedsku ili Rusiju. On da ne vjeruje u ujedinjenje internacionale. Separativni će mir skršiti objest zapadnih vlasti te ih dovesti miru. Govornik je svršio sa „živo“ na mir. Ruski je socijalist uzvratio sa opisom opasnosti separatnog mira. Vodja ovđašnje socijalističke stranke, Heinrich Henson, izrazio se u istom smislu te je dao oduška zabrinutosti, da bi boljševici možda uskratili putnicu za konferenciju internacionale. Skupština je za tim prihvatlila rezoluciju, predloženu od strankinog vodstva, u kojoj traži svršetak rata, ističe pogibelji separatnog mira te pozivlje socijaliste sviju zemalja, neka se late posla oko ujedinjenja internacionale u svrhu postignuća sveopćeg mira. Prije svega moraju upotrebiti socijaliste Francuske, Engleske, Amerike i Italije sva sredstva, da predusretnu uskraćuju putnicu. Ne budu li vlade pokazale volje za mir, moraju narodi sami stupiti u dodir među sobom te uzboditi svijet od rata i militarizma.

Mirovni pregovori.

: Brest-Litovsk, 2. Ovamo je stiglo izaslanstvo Ukrajinaca, da sudjeluje kod mirovnih pregovora.

* Mirovna pregovaranja. Ministar je izvanjski poslova grof Czernin oputovao dne 3. o. m. u jutro u Brest-Litovsk. U njegovoj se pratinji nalazi odsječni predstojnik dr. Gratz, izvanredni izaslanici i opunomoćeni ministri barun Mittag i dr. pl. Wiesner, poslanički vijećnici barun Andrian i grof Coloredo-Mannsfeld, kao i poslanički tajnik grof Csaky. — „Az Est“ javlja iz Berlina, e u mjerodavnim političkim krugovima ne drže isključenim, da bi se antantne vlade u posljednji trenutak mogle odlučiti, da u bilo kojoj formi sudjeluju kod mirovnih pregovaranja. No u Berlinu nisu voljni, da se obzirom na nadu, e bi antantne vlasti mogle sudjelovati kod mirovnih pregovaranja, odgode ta pregovaranja ma samo i na nekoliko dana.

* Engleski radnici proti posebnom miru. „Svenska Telegrambyran“ javlja iz Stokholma: Henderson je upravio Huysmansu brzojavku, u kojoj ga obaviješćuje o prihvatu poznatog memoranduma glede ratnih ciljeva i moli Huysmansa, da dostavi sovjetu u Petrogradu živahnu želju engleskih radnika, neka Rusija ne sklopi posebnog mira. Huysman je poslao Hendersonu brzojavku, u kojoj naglašuje, da negativni provjeriti proti posebnom miru, nego je nasuprot od potrebe, da se Rusiji ponudi nešto pozitivno.

* Bitka u Istočnom moru? Amsterdamski list „Het Vaderland“ javlja sa danom 2. siječnja, da je velika njemačka skupina ratnih brodova, medju kojima se nalaze tri velika krstaša, pravčena podmornicama, repelinovcima i pomorskim ljetalima, prošla uz nizozemsku obalu i iščeznula u smjeru prema zapadu. Izmedju 9 i 10 sati ujutro čula se je zatim teška pucnjava sa sjeverozapada. Oko podneva se je na moru čula užasna eksplozija. Misli se, da je izmedju njemačke i engleske mornarice došlo do pomorske bitke. Potankosti još nema.

* Želje galicijskih Ukrajinaca. Iz Lvova brzojavljaju: Ovdje obdržavana skupština ukrajinskog narodnog je kongresa stvorila zaključak, u kojemu se traži, neka se mirovni pregovori vode i sa zastupnicima ukrajinske republike i neka budu na iste pripušteni i zastupnici austrijskih Ukrajinaca. Nadaju neka se istočna Galicija i sjeverna Bukovina sjedine u upravnu jedinicu i ostanu li austrijsko-ruske granice nepromijenjene, da se u okviru monarkije podignu do samostalne državne jedinice. Kongres se ogradjuje proti utjelovljenju ukrajinskog zemljišta u poljačke državu. U slučaju, kad bi postojala takova nakana, to traži kongres, neka se istočna Galicija i sjeverna Bukovina proglose za medjunarodno preporno područje i dade pučanstvu pravo samoodredjivanja o svojoj državnoj pripadnosti. Kongres prosvjeduje proti ponovnoj majorizaciji Ukrajine po Ugarskoj.

* Amerika mora da pošalje na bojište najmanje 7 milijuna momaka. Iz vijesti, koje su zadnjih dana prispjele iz New-Yorka u Haag, saopćuje se, da je bivši predsjednik sjevero-američkih Udrženih država Taft proglašio, da neće biti dovoljno ono 2 milijuna momaka, što se pripravljalo, da se pošalje u Evropu. Trebat će najmanje 7.000.000 američke vojske. Amerika mora sve svoje sile postaviti, kako se kasnije ne bi morala 50 godina pripravljati na rat.

* Venizelos u Rimu. Iz Lugana javljaju sa danom 1. siječnja, da je Venizelos vijećac u Rimu s Orlandom i Soninom. Talijanski je kralj podijelio Venizelosu velekrst Maurijevog reda.

* Izmjena brzojavka između antantnih državnika povodom nove godine. Kako se javlja iz Londona, upravio je engleski ministar-predsjednik Lloyd George povodom promjene godine u ime engleskog kabineta talijanskog ministru-predsjednika brzojavku, u kojoj izrazuje zahvalu za srđanost, štoju je pokazala bila talijanska vojska i mornarica, i izražava uvjerenje, da će Italija doskora provesti snažan udarac proti neprijateljima, u svrhu oslobođenja svoje zemlje i Europe, i da pobjeda saveznika ne će izostati. Orlando je odgovorio uz uvjerenje, da Italija pozajme samo jednu volju, naime da se opre i pobijedi. Italija osjeća svakim danom sve više dužnost, da zaštititi svoju slobodu proti hegemoniji, koja postaje nesnosljivom, i očekuje čvrstom vjerom osvitu mira, koji će svim narodima dozvoljavati, da koracaju naprijed u potpunoj neovisnosti i potpunom narodnom jedinstvu. Italija, dostaonači Rima podnosi muževnom odlučnošću i dosta- janstvom neizmjeru, tešku i nezastuženu nevolju i osjeća se više zahtvaljnom Engleskoj. — Asquith je poslao talijanskom poslaniku u Londonu pismo sa željama za pobedu uz uvj. ravanje, da su saveznici proučili neskršivo odlukom, da ostvare narodnosne težnje Italije, kao i oslobođenje svih Talijana ispod tudićeg jarma. — Francuski je poslanik u Rimu, Barrer, uputio u svom običajnom novogodišnjem govoru na prisutnost francuskog četa u Italiji i naglasio nerazrješivost talijansko-francuskog saveza. Završio je obećanjem, da će zajednička borba ponijeti zastave Italije s onu stranu njezinih starih granica. — U sličnom je smislu držan i govor francuskog ministra izvanjskih poslova Pichona. — Odgovarajući na brzojavnu čestitku talijanskog kralja, kojoj je ovaj izrazio svoje pouzdanje u pobedu zajedničke stvari i uputio na talijansko-francusko bratstvo u oružju, kazao je predsjednik Polincare, da je povijest naroda, koji u zajedničkoj borbi brane pravo i slobodu, za uvijek nerazdiljiva.

* Iz Italije. Iz Žuricha brzojavljaju se danom 1. siječnja: U posljednjoj je javnoj sjednici, talijanskog senata, u kojoj je prihvaćen proračun, izjavio glavni povjerenik za prehranu, da može danas dati povoljnije vijesti negoli prije deset dana, u koliko je žito u zrnu i za veljaču i na redne mjeseca na putu iz Amerike u Italiju. Ministar je predsjednik Orlando zahvalio, da se Italija kani vjerno držati svojih obveza naprama saveznicima. Rasprave između boljševika i četvornog saveza iziskuju sa strane Italije najdelikatniji postupak sa svim pridržajima, jer se saveznici moraju gledati toga tek sporazumjeti. Središnje vlasti hoće da nastupe kao stjegnoše mira i uvjeriti svijet, da da tvrdokornost antante sprječava ostvarenje mira. Antanta iskreno hoće mir, pravedan, čestan i trajan mir, koji se osniva na jasnim i lojalnim raspravama. Mirovni je proglašen središnjih vlasti u začudnom obliku, dok sune povući Italiju u rasprave, koje se obavljaju između središnjih vlasti i vlade, koje antanta ne može da prizna, dogod se ne sastane ustavotvorna skupština. Gledate talijanskih i francuskih težnja zauzimaju središnje vlasti jednostavno otklonivo stanovište. No po njima traženi jednostavni prihvat statusa quo iz tako grozog poljaka bila bi duboka uvreda čovječanstva. Gledate aneksiju nije neisključeno, da središnje vlasti traže aneksiju, ako se ne bi iste nasilno provadjale i ako bi se u tom pogledu moglo oslanjati na izjavu volje pučanstva u zaposjednutim područjima. Sve u svemu opravdana je pretpostavka, da se i ovaj put ne radi o iskrenoj težnji za mirom, nego za novi oblik zavravnosti, za cijepkanje između zaraćenih naroda. Antanta nije mogla privoljeti na mir, koji ništa ne daje, i koji sve traži. Iz lubitvi za mirom prosvjeduje proti pokušajima, da se iz mirovne ideje stvara završno ratno sredstvo.

Kako javljaju iz Žuricha, zategnule su se tajne sjednice talijanskog senata sve do 31. prosinca na večer, tako te se je javna konačna sjednica, u kojoj su uslijedle izjave sa strane vlade, održala tek naredni dan. U toj se sjednici povela javna rasprava o tim izjavama.

* Ni jugoslavenski listovi ne smiju u inozemstvo. Već smo javili, da češki listovi ne smiju već od druge polovice rujna u inozemstvo. "Slovenski Narod" javlja, da je ista sudbina započela i jugoslavenske listove.

* O posljedicama nastupa češko-slovačke armade raspravlja vojnički suradnik lista "Neue Freie Presse", koji se žali na to, što se je dalo toliko čeških vojnika zavesti na stranu antante. Posljedice nastupa češko-slovačke armade da će biti ove: 1. u vojničkom pogledu prilična šteta; 2. moralna šteta; 3. neispravni nazori antante o unutrašnjem uređenju naše monarhije bit će prenešeni i na našu armadu, te će možda produljiti rat; 4. naša bi vojna uprava bila takodje i operativno vezana, jer se češke pukovnije ne će smjeti slati na zapad; 5. sudjelovanje će češke armade učvistiti antantne čete u uvjerenju, da je pravo na njihovoj strani, što se kao moralni faktor ne smije omalovažavati.

* Mirovna pregovaranja i antanta. Kako brzojavljaju iz Londona sa danom 1. siječnja, piše parlamentarni izvjestitelj lista "Daily Chronicle": U vladinim se krugovima priznaje, da predlozi u Brest-Litowsku sačinjavaju ozbiljan novi pojav, koji se mora službeno učit na znanje. Sve ako i jest grof Czernin prihvatio ograničene dodirne ruske formule, ipak je to znak novoga raspoređenja. Između Velike Britanije, Francuske, Udrženih država i Italije već je gleda započela izmjena mlinjenja.

* Saziv austrijske zastupničke kuće. Predsjednik je zastupničke kuće, dr. Gross, kako javljaju iz Beča, na novu godinu raspravlja sa ministrom izvanjskih poslova grofom Czerninom i ministrom predsjednikom brom, pl. Seldlerom o planu gledi saziva zastupničke kuće. — Prima najnovijoj vijesti dopisnog ureda "Austria", imala bi se zastupnička kuća sastati dne 15. siječnja.

Političke vijesti.

Poljaci i Nijemci.

"Nova Reforma" piše u svom uvodniku: Započeta gradnja poljačke države našla je na mnoge i velike potičkoće. Zajedničko djelovanje Poljaka i Nijemaca čini se kraj sadašnjega, plihkoga razvijta onih dva daju naroda nemogućim. U Poljskoj ne može se ni govoriti o redu, do slijednosti i stezni Nijemaca. Poljaci i Nijemci razumiju krivo jedan drugoga, pak zato ih karakteriše medjusobno nepovjerenje. Pošto nije državno organizovan, te se ne može prilagoditi novostvorenim uvjetima kraljevine Poljske. Nijemci postupaju sa Poljacima šablonskim, te im tako postaju nešnosni. Ishodište njezinske politike u kraljevini Poljskoj je posve neispravno. Nijemci otegočuju organizovanje poljačke vlade jer nemaju povjerenja prema Poljacima. Nijemci moraju si toga postati svjesni, da se narodi ne daju upravljati razborom, nego osjećajima. Njemačka politika u kraljevini otegočuje postanak organa poljačkoga državnoga razboru, vlade, koja bi sama bila kaura i zajedno sa Nijemcima u svrhu zajedničkog rada. Prilikom u njemačkom okupacionom području moraju se radikalno promjeniti. Bez preobrazbe prilika u kraljevini Poljskoj ne može biti govora o njezinsko-poljačkom zajedničkom djelovanju.

Domace vijesti.

Za hrvatsku srednju školu u Puli.

Nijemci, kojili po zadnjoj statistici nema u Puli niti potpuni 4000, imaju dvije srednje škole, koje ne mogu učiniti sa svojom djecom. Dvije trećine učenika, koji polaze njemačke srednje škole, su nenjemačke narodnosti. Za 50 do 70 njemačkih djeaka uzdržavala je naša slavna vlasti jednu veliku gimnaziju i jednu veliku realku, a prilike su u tim školama bile takve, da su nenjemački djeaci, koji su polazili ove škole, obično zaboravljali svoj materinski jezik. Ako naša vlasta uzdržava za njemačke doseljenike dva skupa zavoda, koliko je više njezina morala dužnost, da otvori nama autohtonom, mnogobrojnom pučansvu, također srednju školu; nijedan ministar i nijedna vlast ne može da kaže, e su naši zahtjevi za hrvatsku srednju školu u Puli pretjerani. Ali žalibice nema izgleda, da bi se naša vlast tako skoro obazrla na naše želje, ma bile i deset puta opravdanije. Ne smije se trati uzalud vrijeme; svaki gubitak vremena predstavlja gubitak narodnih energija, koje radi pomanjčanja škola ne možemo da upotrebimo za našu narodnu stvar, za naš narodni spas. Siroka hrvatska javnost ne smije prezreti, da je Istra jedna od najvažnijih, ali radi toga narodno i najviše ugroženih jugoslavenskih područja, da tvori Istra sa slovenačkim zaledjem, sa Trstom i Kranjskom, najveća jamstvo za buduću našu gospodarsku dobrobit. Od posjeda ove centralne točke u Europi je odvisan ekonomski progres naše buduće jugoslavenske države. Ako su naši mornari i radnici bili kadri, da sakupe za hrvatske škole u Puli 30.000 kruna, kakvu bi svotu morale da žrtvaju ostale jugoslavenske područje za naše škole u Puli, da dostignu požrtvovnost naših mornara. Sjajni dokaz rodoljublja, dan od naših mornara i radnica, nije bio do sad od hrvatske javnosti shvaćen kao poziv, da slijede plemenitom tom primjeru. Ali biće potrebno, da se sav narod dosjeti u tom ozbiljnijem vremenu

svoje dužnosti. Raspravama i oduševljenjem nećemo nadoknadići potrebnog realnog rada, a taj se rad mora usredotočiti u pitanju školstva. Pula, najvažnije središte istarskih Hrvata, nema danas nijedne srednje škole, što nam nikako ne služi u čast i diku. Radi toga je potrebno, da se Jugoslaveni širom naše domovine ozbiljno late poslati i da nam pomognu sakupljati prinose za našu srednju školu u Puli, koja će doskora biti otvorena, ako će se sav naš narod odazvati samo sa polovicom one ljubavi za narodnu prosvjetu, koju su posvjedočili naši mornari i radnici u Puli. Dužnost je našeg naroda, ako hoće održati izloženu ovu narodnu postojanku, da ju podupre svim silama i svim sredstvima. Potrebno je, da si čim brže stecemo inteligentni pomladak, ako hoćemo odoljeti bezobzirnom boju za opstanak, koji se vodi u ovim pokrajnjama. Hrvati i Hrvatice! Sjećate se naše Istre, ove kule narodnog jedinstva i njezinog središta, Pule. Naprijed za hrvatsku srednju školu u Puli!

Vinarski ured za Istru saopćuje općinama Istre: Nekoji općinski uredi prijavili su vinarskom uredu za Istru, da su mnogi producenti prodali svoje vino krčmarima, trgovcima i privatnicima bez odnosne dozvole ovog ureda i da nisu isplatlji istom doprinos za režijske troškove. Pozivaju se s toga općinski uredi, da nakon provedenih izvještaju od odnosnih stranaka spomenute iznose i da ih čim prije pošalju vinarskom uredu u Trstu. Protiv onima, koji dobrovoljno plate općini spomenute iznose, ne će se postupati radi prekršaja. Eventualne troškove, spojene sa utjeranjem, naknaditi će vinarski ured za Istru.

Prodaja ribe. U slučaju, da prispje riba, prodavat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imaju danas vlasnici živežnih karata počevši od broja 6201.

Mlodari za našu srednju školu u Puli. Počeli su preko naše vlasti, za našu srednju školu slijedeći doprinosi: Sakupljeno po gosp. Zvonimiru Radoniću na K 1 i Č medju našim radnicima kod vodo-kopnene gradjevne direkcije K 70: Daračić po K 5: Zvonimir Randić, Marija Randić, Josip Marfan, Ivan Marfan, Ivan Zuccon; po K 4: Marko Snić; po K 3: Josip Benić, Marija Zuccon; po K 2: Josip Blažević, Marko Krpotić, Petar Vukadinović, Simun Smoković, Josip Kirac, Rudolfo Purlić, Josip Lantizer, Ivan Sardoz; po K 1: Sarac Ivan; po K 1: Juro Pristak, Franjo Lukeš, Grgo Jurčina, Mate Burul, Ilija Grbčević, Mate Jereb, Josip Želeško, Ivan Bartlančić, Ludovik Lezak, Dinko Diminić, Petar Zorzenon, Nikola Curto, Dinko Dorigo, Jakov Bagon, Ivan Silaz, Franjo Grubiša, Ivan Lukeš, Jure Jelovčić.

Sakupljeno po gosp. Josipu Kluniću, medju našim radnicima kod iste direkcije K 35: Daračić po K 6: Ivan Šverko; po K 5: Josip Klunić, Antun Crnobori; po K 2: Josip Kovačić, Ivan Seršić, Julijan Duržot, Antun Medić, Ivan Rošić, Jakov Grizan, Antun Rakić; po K 1: Ivan Bolanac, Frane Žigan, Ivan Busić, Frane Barlčevac, Josip Fedel, pk. Martina.

Sakupljeno po gg. Martinu Rakiću i Ivanu Radoviću, medju našim radnicima kod jedrolne direkcije u c. i kr. arsenalu K 151: Daračić po K 10: Martin Rakić, Mihovil Barbalic, Antun Ujević, Josip Trapčan; po K 6: Dobročintelj, Getrud Kreč; po K 5: Ivan Radočić, Mate Lorencin, Antun Radočević, Emery Rosanda, Ivan Rosanda, Franjo Žic; po K 4: Antun Abramić, Vinko Abramić, Luka Košara, Luča Rakić, Pravdoslav Misković, Jure Seršić, Ivan Martinčić, Ivan Šusnik; po K 3: Ivan Ilić, Josip Premač; po K 2: Miho Mikovilović, Josip Zuccon, Miho Zuccon, N. N., Antun M. Kovilović, Ivan Stepčić, Marija Ružić, Božica Bilia, Antun Demarin, Lucija Beršić, Anica Babićančić; po K 1: Ivanka Juričić, Niko Zivanović, Ana Tripar, Jelčić, Max Pirc, Jože Drmastić, Petar Zubranić, Ivan Hero, N. N.

Dale su položeni u istu svrhu slijedeći doprinosi: Sakupljeno na Nj. V. brodu "Radetzky" K 750: (Prijе K 1645, ukupno K 2395). Imena uzornih darovatelja objelodanit ćemo naknadno.

Sakupljeno po gdje. Ludoviki Peruško, iz Premanture i gosp. Antunu Mizdaricu iz Šišana, medju našim bijednim evakulcima u Grefendoforu u Moravskoj K 92: Daračić po K 5: Sironić Paškal, Antun Mizdaric, Kata Lorencin, Jagica Prvrat, Frska Kirac, Petar Kirac, Antonija Klunić, Marija Fedel, Ruža Fedel; po K 6: Veronika Vidulin; po K 3: Jaga Kirac, Luca Gr. kralj, Marija Novak, učiteljica; po K 2: Luca M. Tarić, Nježa Lazaric, Marija Radočević, Marko Grakalic, Luca Grakalic, Kačica Zukon, Ana Radočević, Marija Radočević, Katica Lorencin, Josipa Vidulin, Marija Vidulin, Marijana Perusko, Ludovika Peruško; po K 1: Ruža Mizdaric, Luca Mizdaric, Marija Mizdaric, Fani Vidulin.

Naš vriš rodoljub i junak, „scnijski uskok“ gosp. Vinko Potočnjak, sakupio je na novo ljetu, medju svojim mješćanima prigodom kućne zabave K 43-11.

Sakupljeno po gosp. Vjekoslavu Džebaru, kod IV. Bos. iukovnije K 42-56. — Polazu dvoje kolega crvenog križa K 20—. — Sakupljeno po gosp. Šabali u veselom društvu u Stinjanu, medju Jugoslavenima K 18—. — Sakupljeno na Silvestrovo veče u obitelji Kuhar i Donat K 10—. — Pojače gosp. Kosmin a. suca Marušića, pojače gosp. Niko vit. Maredić K 10—. — Kamati na uloženi novac, do konca godine 1917. K 40—. — U veselom društvu kod gosp. Zuccona u Saini sakupljeno na novu godinu K 24—. Darovaše: po K 8—; Obitelj Renko; po K 5—; Volák Václav; po K 4—; Varmurža Anton, Ferenská Milan; po K 3—; Čačić Paško. — Ukupno K 1059-67; zadnji iskaz K 35-068-80; sveukupno K 36-104-47. Hvala i čest uzvijem darovateljima! Murno i ustrajno naprijed za našu srednju školu u Pull.

Dnevne vijesti.

Glas Slovenaca, Hrvata i Srba počeo je da izlazi u Zagrebu pod odgovornim uredništvom dr. Ivana N. Novaka. List stoji na stanovištu narodnog jedinstva Slovenaca, Hrvata i Srba. Pojedini broj stoji 16 filtera, te se ga može dobiti u našoj podružnici u Fran-Ferdinandovoj ulici.

Tvornica cipela u Karlovcu. Poznati tvorničar g. And. Jakšić iz Gorice, koji je nedavno kupio Sant Janski uglenkop kod Mokronoga u Kranjskoj za iznos od preko jednog milijuna kruna, namjerava da u Karlovcu uređi uz svoju tvornicu kožu i tvornicu cipela, te je već naručio sve potrebne strojeve, sanno Njemačka treba da dozvoli izvoz tih strojeva. Tvornica bi imala dnevno 500 do 600 paral cipela izradjivati.

Hrvatski Lloyd. Prvi je ovogodišnji broj izšao na 16 stranica, te je kao jubilejni broj prigodom desetgodišnjice njegova izlaženja. U uvodnom članku veli, da je već time mnogo postignuto, da jedno stručno glasilo stupa u desetu godinu svoga života. List je opremljen člancima sviju grana narodnoga gospodarstva, izlazi svake subote, te stoji godišnje K 30—, polugodišnje K 15—, četvrtgodišnje K 7-50. Pojedini broj stoji 50 filtera, a može se ga dobiti u našoj podružnici u Fran-Ferdinandovoj ulici. S naše strane najtoplijje preporučujemo taj list za promicanje trgovacko-industrijskih i općih narodno-gospodarstvenih interesa.

Društvo čeških pravnika „Všeherd“ u Pragu službeno raspusteno. Kako javlja praški Venkov, raspusnila je policija društvo čeških pravnika „Všeherd“, za to, jer je ovo na skupštini, gdje je bila proslavljena pedesetgodišnjica trajanja, imenovalo svojim časnim članovima dr. Kramářa, dr. Rašta, Preisa i Sylabu-Vojana (vodju američkih Čeha), i jer je na istoj skupštini bio prihvacen predlog, da se dr. Karlo Groš briše iz popisa člana utemeljitelja „Všeherda“, te mu se vraća njegov primos. U tom vide više oblasti umiješavanje kulturnoga društva u politiku. „Všeherd“ je raspolagao znatnim imutkom, izdavao je sam školske znanstvene knjige, a kamo će sve to doći, nije još poznato. Odbor je društva brzojavio Stanjeku, predsjedniku Češkog saveza, koji će odlučno posredovati uz pomoć svih čeških zastupnika.

Dopisi iz Istre.

Pazin. Mi smo barem ovdje sretni. Srce smo naše Istre, kršne, lijepi, plodne, gorovite, gladne, i bog zna, koliko joj još epitetona daju. Imamo svoju općinu, imamo i svoga načelnika, imamo i našega gospodina poglavara, mi dakle i nademo sve, što si samo neko srce zaželjeti može. A to, što je tu nabrojeno, to su same lijepi i radosne stvari. Mi imamo međutim još dvije vrsti stvari i to: žalosne i sramotne. Medju žalosne stvari pripada činjenica, da je naše učiteljište još uvijek samo naše, t. j. one nekolicine, koja to na ledjima nosi. Medju sramotne činjenice pak ide također to, da to učiteljište mora životariti milošću nekoliko naprednih muževa, koji se za to žrtvuju. Po našemu mišljenju mogli bismo izmiješati sve one radosne činjenice sa žalosnima i sramotnima, i ono, što bismo tad dobili, bilo bi sigurno mnogo bolje od toga što sada imademo. Ali da ne govorimo uvijek samo tako zakučasto, da nas možda ni pametne glave naših mudrih otaca ne bi razumjele, kazat ćemo otvoreno. Imademo hrvatsku općinu i hrvatsko učiteljište. Hrvatska općina ima opet u rukama hrvatski kapital, a taj hrvatski kapital mogao bi opet divnom snagom i požrtvovnošću poduprijeti hrvatske škole. Ja, al ne, rekao bi Franina, a Franina bogme je stara i iskusna glava, i jedina, koju još imademo, i koju poštivati moramo. U tom slučaju naši bi rodoljubi pokazali malo

stupanj rodoljublja u malenom, koje bi svakako više narodu pomoglo nego sve ljepi riječi i svu nabacivanja širokopotznim krilaticama, koje obično mnogo govore, ali malo sadržavaju, mnogo obećavaju, a ništa ne izvršuju. Jer sva tragika, tragikomedija, ili komična tragedija našega naroda leži baš u tome, da svi vodeći ljudi, koji su postavljeni na odlučujuća mjesto, žele se pokazati rodoljubima u velikom stilu. Za malen, sitan rad, to im se čini, da to nije za njih, i tako svi njihovi rodoljubni načrti, ostaju načrtima, i kad do tijesnoga dodje, baš ti veliki rodoljubi pokažu, da upravo ništa učiniti ne mogu, i to samo za to, jer su oni veliki muževi a mali ljudi. Za danas dosta. Imali smo još štešta da ispričamo ali to ćemo učiniti budućeg puta, jer smo se danas previse zaustavili i na tim dosta radosnim, još više žalosnim, a najviše sramotnim činjenicama.

Labin. Mi ovdje još uvijek zlo. Odkako smo se zadnji put javili u vašem listu, nije se kod nas još a ma baš ništa promijenilo. Progone nas, mrže, tjeraju, a ona banda zločinaca oko naše opskrbe, još uvijek stoje na svom mjestu nekažnjenja. Gluhi su svi za naše bijede, ne razumiju i ne če da razumiju naših muka. Mi ovdje iz okolice nemamo posveta nikakovih prava, jer u gradu vladu samovolja nekolike tihane. Odlučno zahtijevamo to, što se već davno imalo dogoditi, da se naime ispitaju sva zlodjela i da se počinatelje kazni, a naima da se priznaju ona prava, što nas i po božjem i po ljudskom zakonu imaju.

Plomin. Odatle vam se još niti ne javismo. A ipak imamo da se bar pritužimo; da se izjedamo, ako već nema drukčije pomoći. U bijedi, u kojoj ovdje živimo, izgubili smo već svaku nadu u poboljšanje, jer iz dana na dan sve to gore ide. Čekali smo barem da će nam ujike uroditi, ali i tih je malo, a ljetina je onakva, kakva je bila svuda po Istarskom golom i kamnitom krusu. Ono nešto smokava, što bismo bili prijašnjih godina posušili za zimu, ove zime nema, jer nešto je nezrelo popadalo od vrućine i susje, nešto pak nam kroz cijelo ljetno služilo za dnevnu hranu. Osim te naravne bijedri, što je zaokupila sve naše krajeve, postalo je naše stanje na domaćem oguljuštu još više nesnosno i radi drugih razloga. Imademo ovdje naime nekoliko ludi bez duše i srca i bez ikakovog čovječjeg čuvenstva. Jedan je od tih i naš členi Šinjor Tonetti, koji nas guši i pritlije, reč bi, da nam hoće ispitati zadnju kap krvi, što je u sebi imademo. Njegova su nedjela dobro poznata svima, ali svi se čine nevjeste, kao da to ne opažaju. Obratili smo se ovamo i onamo, ali svi imadu za nas gluhe uši, od Petra nas šalju k Pavlu, a naš Šinjor medjutim još uvijek čvrsto sjedi i ne mijenja svoje čudi, i našu mu tužakanja ni najmanje ne smetaju, nego mu još više potprijedu njegove nečovječje nagone za postlažvanjem i osvećivanjem. Obraćamo se za to ovim putem na naše mjerodavne ljudi, da učine već jednoim kraj tom više nesnosljivom stanju. Šam Bog jedini znade, koliko trpimo, i njegovu osvetu sazivljemo na one, koji bi nam pomoći mogli i morali, a ipak ostaju gluhi pred našim prijubama.

Vojničke vijesti.

Dnevna zapovjed lukaškog admiralata bro 3
od 3. siječnja 1918.

Posadno nadzorsivo nadpor. Kolarž.

Lječničko nadzorsivo na N. V. D. „Bellona“;

Mor. Štop. Lječnik dr. Weiser.

Lječničko nadzorsivo u mornaričkoj bolnici:

linijski lječnik dr. Färber.

Prosvjeto.

„Hrvatska Njiva“. Primili smo 43. broj revijalnoga tjednika „Hrvatska Njiva“ s ovim sadržajem: Na kraju prvog godišta. — Dr. Ljudevit Prohaska: Sociološko društvo. — Stjepan Jurić: Sirenje gospodarske naobrazbe medju našim narodom. — Ambro Novak: Eduard Grig. — L. Jubilej Marije Ružičke-Strossi. — U smotri naši se bilježe o priznim brojkama dra. Rittiga, o hrv. planinarskom društvu, o Austro-ugarskoj banci u ratu, o posredovanju rada u Hrvatskoj (od Nikas), o „Književnom Jugu“ (od dra. D. Prohaske), o živoj i mrtvoj književnosti (od prof. J. Benesića) itd. — Listak: Arkadij Averenko: Mladić na tračnicama. — Sobzirom na poskupljenje proizvodnih troškova stoji „Hrvatska Niva“ od Nove godine u pretplati godišnje K 36—, a mjesecno K 3—. Pojedini broj K 1—. Narudžbe šalju se na upravu lista u Zagreb, u količevu ul. 8—.

Javna pučka knjižnica u Pazinu. Nakon stanke od preko dviju godina nastavila je ova knjižnica u kolovozu prošle godine svoje djelovanje. Rad njezin u ovo pet mjeseci prikazan je u ovo nekoliko brojeva: U kolovozu bilo je 12 čitaoca. Tima posudilo se 86 knjiga i to: 18 zabavnih (36 proze, 22 pjesme), 21 poučnu i 7 revija. U rujnu bilo je 25 čitaoca. Tima posudilo se 194 knjige i to: 147 zabavnih (93 proze, 54 pjesme), 32 poučne i 15 revija. U listopadu bilo je 36 čitaoca. Tima posudilo se 210 knjig i to: 163 zabavne (105 proze, 58 pjesme), 30 poučnih i 17 revija. U studenom bilo je 25 čitaoca. Tima posudilo se 132 knjige i to: 84 zabavne (50 proza, 34 pjesme), 26 poučnih i 12 revija. U prosincu bilo je 25 čitaoca. Tima posudilo se 150 knjige i to: 76 zabavnih (47 proze, 27 pjesme), 45 poučnih i 25 revija. — U svemu dakle bilo je 123 čitaoca, kojima se izdalo 754 knjige. — Knjižnica bila je otvorena nedjeljom od 11-12. — Radi nestašice novčanih sredstava nije se moglo nabaviti skoro nikakvih novih knjiga, što se naravski mora uzeti u obzir, čitajući ove redke. Od nedjelje 6.I. 1918. dalje biti će knjižnica otvorena nedjeljom od 11 i pol do 12 i pol. — Pozivlje se ujedno ostale knjižnice, koje djeluju da zgodom izvijeste o svome radu.

MALI OGLESNIK.

Traži se stan sa dvije sobe, kuhinjom (po mogućnosti k tome malu sobcu) s vodom i plinom, za malu obitelj. Adresu položiti na upravu lista. **Nikelni novac** daje u zamjenu papirnicu Jos. KRMPOTIC, trg Custoza, br. 1.

Trgovacko-gospodarski glasnik

list za poljoprivredu, trgovinu, agrarnu i trgovinsku politiku, obrt i promet.

Podesan za informacije o dalmatinskoj privredi i trgovini, te za trgovacke oglase. — Godišnja pretplata K. 6.—

Uprava: Zadar (Dalmacija).

Niže potpisani u ime svoje i ostale rodbine, javljaju žalosnim srcem svim prijateljima i znancima, da je njihova nezaboravna kćerka, sestra, odnosno surjakinja

PAŠKVA BUIĆ

jučer prije podne, dne 3. ov. mj. poslije kratke i teške bolesti, u 24 godini života u Gospodinu preminala.

S rovom mile pokojnice, krenut će danas, dne 4. o. mj. u 1 sat pop. iz Pokrajinske bolnice na grobište u Pomer.

Pula-Pomer, dne 4. siječnja 1918.

Ivan, otac; Lucija, majka; Josip, Antun i Franjo, braća; Marija, Rakic, Nježa Rakic i Fuma Premate, sestre; Antun Rakic, Josip Rakic i Josip Premate, surjadi.

KINO IDEAL

Raspored danas i narednih dana

Oklada o sekt

vesela igra u četiri čina sa Marijom Orškom u glavnoj ulozi.

Početak: u 2 i pol sati pop.

Neprekidne pretstave

Kino „Crvenog Križa“
Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored

Žuta putnica
drama u 4 čina s Klarom Kimball Youllig.

Početak: 2:30, 3:40, 4:50, 6 i 7:10 s. pop.

Neprekidne pretstave.

Ulažnina: I. prostor 1 K; II. prostor 40 fil.

Uti se može kod svake pretstave.
Ravnateljstvo si pridržaje pravo promjeniti raspored.

DOBRO ĆE ZASLUŽITI
svaki onaj, koji bere i sakuplja suho i zeleno lišće lovoričke, smilja, dušice, smrčaka, pelina, kao i svakovne ljekovite trave i k. itd.
Uz dobru plaću prima tv. a
Maraspin
na Premanturskoj cesti.

Sličice.

Preveo iz češkoga I. Marijin.
(Nastavak.)

Karakteristična tabla! Ne taknuti, jer je masna! Aha!

Mast. Dajder ženo, da se omastimo. Donesao sam 50 dkg masti ili po domaće rečeno 1/2 kg. Pet nas ima, svakome 10 dkg. Naš pokojni profesor poljodjelstva tumačio nam, da je potrebno čovjeku na dan 20 g masti, 80—100 g bjelančevine i 400—500 g škroba (hidrata). Da, da, istina, ali on nije mislio na rat. To je vrijedilo za mirno doba, ali sada treba ustrajati i izdržati pred neprijateljima. I prazna vreća mora ravnostojati. Povratimo se na našu količinu. 1/2 kg masti za mjesec dana za pet nas. Vi se smijete, ali nama nije do smijeha, jer moramo više puta priješno jesti. Pita me žena, koju mjeru da rabimo, da nam bude dostajala ova mast. Lakonički odgovor: Post i nemirsitva. Crkva je odredila jedan dan u sedmici, država dva dana bez mesa, a mi dodajmo još dva i račun gotov i masti dosta.

Mala preinaka. Hrana i hrana, mora se i nešto piti. A Čeh, što usjradije piće? — He, he! Pivo. Vrček moj, koliko puta sam te miloval! a sada? Zlatna vremena! prošla ste. Kod našega krčmaru puna polica praznih vrčeva — teško je i njih, ali teže nama. Kapne i u njih kad god, ali iz njih srču samo privilegovani. Dolazi i k nama kadikad bure piva, ali naš krčmar toči na komandu. Kad pau predstojnik dodje na vrata i digne štap, tad glazba — pardon — tad krčmar buretu i pipu

(špinu) unutar. Pivo se pjeni, a mi — e, pjenimo se i mi — i došla rugalica:

Lijepi naš pan, piće svaki dan

Pivičku

A mi gledamo; a i gutamo

Sliničku.

a onda se tješimo i pjevamo:

Ali dođe će dan, piti će naš pan

Vodičku.

Blizu piva je ječam i slador i još nešto. Uzmimo to po redu, kako je u muzeju.

Ječam. Mi mudri Evropejci znamo sugerirati i surrogatirdi — i činjenica, mi pijemo kavu, ako ječma imadeimo. Sto će nama kolonijalni roba? — doma imadeimo (veliko pitanje) svega. I od same ječmenove daće se brašno samljeti, ali samo treba znati kako. Evo načina: Uzmi vreću slame — ali da je dobro osušena — ponesi ju mlinaru. Isprazni je, i onda kupi kod mlinara brašno i donesi ga kući, i stvar je gotova. (Vi se ljutite, jer izrabljujem vašu ustrpljivost. Oprostite, ali ja prevadjam, a Česi su nam braća, pak vjerno prenašam iz njihova, da ne bi bilo s nikome strane zamjerbe. — Ustrpite sc, dat ēu vain)

Sladora. Nas male smrtnike čuvaju od sladorne bolesti, pak nam davaju malene porcije sladora. Imade ljudi, koji dobivaju i na vogone sladora. Neki dobivaju — ali to su nadljudi — za popravljanje vina, petijota — to su državni liferanti; — a onda treba i bomboni (slatkiša) — Bože moj — treba i toga, dok je gospodje i njihove djece. Učitelj se sela tuži se, da ne razumije, kako je to, da učitelj na selu dobije manju

količinu (1/4 kg manje) sladora, negoli njegov kolega u gradu. Naš odbor mu rastumačio stvar ovako: Učitelj u gradu teži više, negoli onaj na selu i za to dobije više. Ako ne vjerujete, onda molimo, važite se.

Rasradio se odbor, da nisam na dobu napisao katalog za muzej. Bio bih bio, ali nisam imao

Petroleja. Veliki njemački pisac na umoru tražio je „više svjetla“. Umirađi i umrjeti bez svjetla je lako, ali živjeti i raditi bez svjetlosti, nemoguće je. Slika je veoma tamna, ali što ćete, dobio sam 1/2 litra petroleja na mjesec dana. Kad bi i mjesec skratili na par dana, onda bi se nekako prošlo, ali ovako bit će puno mraka.

Najnovija novost! I petrolej ima svoje državno pravo i svoje mreže — dakle suverena država. Naime, stvar se ima ovako: Kotar P. nema petroleja; idu preko „grаниц“, dakle jedan korak preko našega, i petroleja kao vode. Ne idu prazan. 20 l vina dade 20 l petroleja; 10 kg brašna ili više — dobije 10 l petroleja i više. Napojnica ili „trinkgeld“ — plati još petrolej, ako se ne znaš pogadjati. Ali obično kod naših ljudi nema napojnice — zato se na mjeru mnogo ne paži.

Mi, hvala Bogu, ne možemo govoriti niti o vini, niti o brašnu, a petrolej — Bog ga pomiluj.

Bolje svjetlo, (bit će plin), imadu slike:

Krumplir.

Repa.

Merlin.

Ne na vreće, na „vagone“ dolazi. /A cijena — prema aprovizaciji.

(Nastavit će se.)

„DANICA“ koledar

društva Svetozeronimskog

za godinu 1918.

dobiva se u papirnici

Jos. Krmpotić .. Pula

trg Custoza i u podružnici Fran Ferdinanda ul. 3.

Veliki izbor

listovnog papira

u mapama i kutijama

preporuča

Papirnica Jos. Krmpotić .. Pula.

Podpisivanje ratnog zajma, skopčanog sa osjeguranjem, traje još dalje kod ovdješnje c. kr. vojničke zaklade za udovice i siročad na trgu Custoza br. 45, I. k.

OLJENA li za žitavu za polugod tromjesečno seđe K 3. daji 12. m. OGLAŠI upravili

God

AU

B

Prin

Ner

: B
se glav
Gor
nih boje
deno vi
Kod eng
Yperna
kao i k
od Moe
zaroblje
o. m. i
i uslijed
prijeva
vojeva

NIŠ
Mac
Nik
P

* Ud
priopću
danom
zastupni
ferencijs
sastoje
rabe sav
na mor
jedinstv
bora na
uspješan
njihovih
Udružen
pošalju
o ustano
da se sa
bi se mo
bojnihi s
ljena uta
ma. Na
Udružen
vijeća, a
prinosa
svrhe.

* Rat
U kanalu
uništile r
jedrenjač

* Pr
„Berliner
svećuju
interes c
ljutošću.
lands En
porodjenj
ključuje i
se opet s
istinu tak
iz krivo
oznaci na
kao takov
vjernosti
kojenju zl
nikakav n
pa nek se

* Pro
upravio J
kojem pos
državni zl

* Teč
zama pos
novcu viš
smalno min

* Iz E
Lord Ron
govor u s
dom kazad
da stečem
stašica sta
živa, no u
bismo se